

عنوان مقاله:

بررسی اثرات محلولپاشی عناصر روی، بر و آهن بر عملکرد کمی و کیفی ارقام کلزا

محل انتشار:

نهمین کنگره علوم خاک ایران (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسندگان:

غلامعلی کیخا - عضو مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان (زابل)

حمیدرضا فنایی - عضو مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان (زابل)

محمدرضا پل شکن پهلوان - عضو مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان (زابل)

علیرضا اکبری مقدم - عضو مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان (زابل)

خلاصه مقاله:

گیاهان روغنی به عنوان منبع روغن های اشباع نشده، بخش بزرگی از روغن مصرفی انسان را تامین کرده و با توجه به تاثیر روغن ها در سلامت جسمانی انسان، مصرف آنها رشد فزاینده ای یافته است. کلزا یکی از گیاهان مهم روغنی است که کشت آن در سالهای اخیر در کشور رواج گسترده ای پیدا نموده و توسعه زراعت آن نقطه امیدی برای تامین قسمت عمده ای از روغن مورد نیاز کشور بوده که در حال حاضر حدود 90 درصد روغن کشور وارداتی می باشد. لذا با توجه به پتانسیل عملکردی مطلوب آن در کشور، لزوم تحقیقات همه جانبه به خصوص استفاده صحیح و بهینه از کودهای شیمیایی از جمله کودهای ریزمغذی (عناصر میکرو) بیشتر به نظر رسیده که این امر علاوه بر افزایش قابل توجه عملکرد، باعث بالا رفتن کیفیت و غنی سازی بذور نیز می گردد (4و5). جذب عناصر میکرو در مناطق خشک و نیمه خشک به دلایل متعدد از جمله: اهکی بودن، بالابودن PH خاک، مصرف بیش از نیاز کودهای فسفاته، وجود آنیون بیکربنات به خصوص در شرایط عدم تهویه و کمی مواد آلی به شدت کاهش یافته که در این شرایط غلظت کمبود این عناصر به خصوص روی - آهن و بر ظاهر می شود (3). عنصر روی (Zn) در گیاه کلزا سبب افزایش شاخه بندی، تعداد غلاف و عملکرد دانه می گردد. ازت، روی و بر در صورتی که به صورت محلولپاشی قبل از گلدهی استفاده شوند، می توانند افزایش تشکیل دانه را سبب شوند. چنانچه مقدار روی در گیاه کلزا به 30 میلی گرم در کیلوگرم برسد. مقدارمطلوب کلزا کافی خواهد بود (8). عنصر بر (B) از عناصر غذایی کم مصرف بوده که برای رشد گیاهان ضروری می باشد. کمبود آن سبب توقف رشد و گاهی عملکرد گردیده که دلیل آن نقش ویژه بر در تشکیل دیواره سلول و تحرک کم بر در گیاه است (7). بر همچنین سبب افزایش عملکرد کمی و کیفی کلزا گردیده و ارتفاع گیاه، میزان فتوسنتز و فعالیت نیترات ردواکتاز را درکلزا افزایش می دهد (9). عنصر آهن (Fe) نیز از عناصری است که گیاه کلزا به آن نیاز داشته و مسایل مدیریتی در آن بسیار با اهمیت است. آهن در بیشتر خاکها به اندازه کافی وجود داشته ولی مشکل اساسی، کمبود آهن فعال است که در فعل و انفعالات فتوسنتز گیاهی لازم و ضروری است (8). با محلولپاشی آهن در دو مرحله ساقه رفتن و قبل از گلدهی به میزان 0/6 کیلوگرم در هکتار از منبع FeEDTA - افزایش وزن هزار دانه تولید روغن در واحد سطح و غلظت آهن در دانه گزارش شده است (6). همچنین بررسی تاثیر میزان و روش مصرف عناصر میکرو بر عملکرد کلزا بیانگر تاثیر مثبت عناصر در افزایش عملکرد کلزا به ویژه با محلولپاشی آنها بوده و بیشترین عملکرد با استفاده از مصرف روی و آهن به روش نواری همراه با محلولپاشی گزارش شده است (1). در منطقه سیستان نیز با وجود پتانسیل بالای عملکردی در زراعت کلزا و همچنین کاهش شدید محدودیت جذب مواد غذایی به خصوص عناصر میکرو از طریق ریشه به دلیل بالا بودن PH خاک های زراعی و کمبود مواد آلی و همچنین فقر عناصر میکرو (2) ضرورت بررسی این پژوهش به منظور افزایش عملکرد و غنی سازی بذور در راستای ارتقاء کیفیت محصول کلزا کاملاً ضروری می باشد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

